

Nr 24

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående beredskapsstat för försvarsväsendet för budgetåret 1962/63.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 21) har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1962, föreslagit riksdagen att godkänna vid berörda statsrådsprotokoll fogat förslag till beredskapsstat för försvarsväsendet för budgetåret 1962/63.

Enligt § 63 regeringsformen skall riksdagen årligen antaga beredskapsstat för försvarsväsendet. Den för innevarande budgetår gällande beredskapsstaten (statsverkspropositionen, bil. 34; rskr nr 119) har fastställts, bland annat, med ledning av en genom överbefälhavarens försorg verkställd undersökning rörande medelsbehovet för viss försvarsberedskap. Staten upptager å driftbudgeten anslag om sammanlagt 825 miljoner kr. och å kapitalbudgeten ett anslag av 50 miljoner kr. Driftbudgetanslagen fördelar sig med 745 miljoner kr. på fjärde huvudtiteln, med 5 miljoner kr. på sjunde huvudtiteln, med 10 miljoner kr. på tionde huvudtiteln samt med 65 miljoner kr. på elfte huvudtiteln. Av det under fjärde huvudtiteln uppförda beloppet avses för löpande utgifter för armén, marinen och flygvapnet respektive 330, 70 och 45 miljoner kr., för engångsutgifter 150 miljoner kr. samt för övriga försvarsutgifter 150 miljoner kr. Anslaget under sjunde huvudtiteln avses för vissa civila försvarsberedskapsåtgärder (kostnader för förstärkning av gränsbevakning, polis, brandväsen, m. m.). Å tionde huvudtiteln har uppförts ett anslag för finansiering av erforderliga pris- och handelsreglerande åtgärder m. m. Under elfte huvudtiteln redovisas anslag för sjukvårdsberedskapens och civilförsvarets löpande utgifter med 10 respektive 35 miljoner kr. För sistnämnda verksamhetsområden har under samma huvudtitel jämväl upptagits engångsanslag om 5 respektive 15 miljoner kr. Anslaget å kapitalbudgeten under fonden för förslag till statsverket avses för försvarsberedskapens stärkande i allmänhet.

Då de i beredskapsstaten uppförda beloppen varit oförändrade allt sedan år 1955 torde det med hänsyn bl. a. till prisutvecklingen kunna ifrågasättas om medelsavvägningen i beredskapsstaten allttjämt är den mest lämpliga. Å andra sidan torde gällande dispositionsregler för de på beredskapsstaten uppförda anslagen, vilka samtliga är förslagsanslag, ge Kungl. Maj:t den hand-

lingsfrihet som vid krig eller krigsfara blir erforderlig. Det bör i detta sammanhang även framhållas att det under tionde huvudtiteln uppförda anslaget till allmänna utgifter för pris- och handelsreglerande åtgärder m. m. må utnyttjas för samtliga de åtgärder som i en sådan situation erfordras för att trygga folkförsörjningen. Oaktat vad sålunda anförts bör emellertid en undersökning göras om det aktuella medelsbehovet för den försvarsberedskap som beredskapsstaten avser. Det bör uppdras åt överbefälhavaren att verkställa en sådan undersökning. Resultatet bör föreligga inom sådan tid, att det kan läggas till grund för den beredskapsstat, som skall fastställas av 1963 års riksdag. I avvaktan på resultatet av förenämnda undersökning föreslår departementschefen, att någon ändring av anslagens belopp nu icke vidtages.

Utskottet tillstyrker föreliggande förslag till beredskapsstat, som i förhållande till den för löpande budgetår fastställda staten icke innebär någon ändring.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må godkänna det vid statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1962 fogade förslaget till beredskapsstat för försvarsväsendet för budgetåret 1962/63.

Stockholm den 13 februari 1962

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 26.